

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Sucquet E Societate Iesv Via Vitæ Æternæ

Sucquet, Antoine

Antverpiae, 1630

Cap. 21. de superbiâ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54856)

smi hospitii tui, quod non dedignaris, etsi cali celorum te non capiant; neque despicias, ô ter maximè Deus, etsi angustum; neque aversaris etsi per superbiam immundum, tu qui micis es & humilis corde. Eheu quid magis indignum? quid detestandum amplius? quid gravius puniendum, quàm ut videns te Deum cali, parvulum factum, ultrà apponat homo magnificare se super terram? Intolerabilis impudentia est, ut ubi sese exinanivit majestas, vermiculus infletur & intumescat.

Bern. serm.
1 de Natal.
Domini.

Credo tibi, ut sup. pag. 7.

CAPUT XXI.

Meditatio de Superbiâ.

COMPOSITIO LOCI. Considera & imaginare coram te barathrum inferni, omnesque inferorum cruciatus ab unâ superbiâ esse profectos.

ORATIO, ut supra.

PUNCTUM I. Considera Primò, superbiam esse appetitum inordinatum excellentiæ in temporalibus aut spiritualibus, quo quis majorem se facit, & fieri vult quàm re ipsâ sit: id verò tam stolidum, quàm si pumilio indignetur, quòd gigas esse negetur, aut vestis hujus sibi non aptetur. Ideoque aptè Chrysostomus homil. 59. in Matth. Nihil certè arrogantiam atque superbiâ pejus, quæ mentis quoque vires naturâ hominibus concessas ita dejiciat, ut amentes ex prudentiâ ac animo stolidos efficere videatur. Nam si quis, cum staturâ cubitum non superat, instar montium, imò altiore se putet, ac idèd se quasi montes excessurus erigat, nullum aliud argumentum suæ insanix quæremus: sic cum inflatum videris hominem, qui meliorem se cæteris arbitretur, contemni que opinetur, si cæteris hominibus conferatur, nullum jam aliud signum vecordix hominis exquiras: tanto quippe ridiculosior illis est, qui naturâ insaniunt, quanto ipse sibi sponte hunc morbum injecit. Et post pauca: Certè quasi vile mancipium & miserum captivum diabolus eum abduxit, agitaturque

Quid sit superbia.

Chrysost, hom. 59. in Matth.

Dementia superbi.

Superbus diaboli mancipium.

agitatque verberibus, & mille contumeliis quocumque velit. *Aspira*, ut sup. pag. 8. *Hæcine firma*, ibid.

Secundò, cogita oriri illam ex sui ignorantia, & verâ stultitiâ, ut ex allato exemplo patet. Hinc fit ut multa sibi deberi falsò existimet, multa licere, atque ita nec legibus pareat, neque beneficijs gratitudinem reddat; quia nemini se debere existimat, cum tamen debeat omnibus; imperia excutit, leges ac regulas parvi pendit, aliis imperare affectat, imperiosè agit. Considera igitur pro remedio qui hæc legis, quid tibi arroges, quid ambias, quid tibi post tot peccata deberi existimes. Ut autem id noveris, vide etiam atque etiam quid fueris, quid sis, & eris.

Cuius omnia mala accidere possunt.

Contritio.

Tertiò, considera, nullum esse in mundo malum animi, aut corporis, quod tibi contingere non possit; imò, si rectè iudices, non debeatur. Nonne enim æquum est, ut creatori à te illatam contumeliam omnis vlciscatur creatura? Admirare igitur Angelos, ac Deum imprimis, te tolerare, quem factis ipsis blasphemias, & contere Christus etiam Dominum, qui talem abs te moribusque tuis sustinet contradictionem, & in suâ scholâ humilitatis ignaviam, & illiberalitatem, ac cordis duritiam, quòd ipsi pulsanti renuas aperire. Sic ad creaturas cæteras digredere.

Credo tibi, ut sup. pag. 7.

PUNCTVM II. Considera te, ut creaturam, Deo parere debere; ut Christianum, Ecclesiæ, ut civem, Reipublicæ: imò, si rectè iudicas, omnibus obstrictus es, nam qui Deo per peccatum est injurius, omni etiam creaturæ consequenter est contumeliosus; unde ergò gloriari potes? Secundò, cogita talem te verè esse, qualem æstimat Deus. Expende igitur, qualis coram eo sis, ob opera mala plurima, bona pauca, eaque imperfecta, ut meritò te ulceri comparere possis. Tertiò, compara te cum bestijs quoad corporis qualitates; nonne reperies te iis longè inferiorem? ingenio verò non so-

Vide quantum coram Deo sis.

lunt

hūm dæmonibus inferior es, imò etiam peior, ob frequentem post tot ac talia beneficia recidivam. Quid ergo futurum, si damnatis ob pauciora longè quàm tua sint crimina, te comparaveris? quid, si Ethnicis tam sedulis in virtutis studio ac dæmonum profundo cultu?

Hæcine vera, ut sup. pag. 7.

PUNCTUM III. Considera quàm Deo sit odiosa superbia. Primò, ex Scripturæ testimonio, quæ ubique superbos ac oculos sublimes detestatur. Odibilis enim coram Deo est & hominibus, & initium omnis peccati superbia: qui hâc infecti sunt, despicit eos Dominus mente cordis sui. Neque tantum Deo odiosa est, sed omnibus: aded ut Scriptura dicat melius esse humiliari cum mitibus, quàm dividere spolia cum superbis. Certè, ut August. nulla ferè est pagina sanctorum librorum, in quâ non sonet quod Deus superbis resistit.

*Deo odiosa
superbia.
Eccli. 10.*

*Aug. doct.
Christ. lib. 3.
cap. 13.*

Hæcine vera, ut sup. pag. 7.

Secundò, considera supplicia superbiorum hîc & in futuro. O quàm terribile exemplum Luciferi, Adami, Amani, Nabuchodonosor, &c. Tertiò considera servitutem duram superbiorum, vitam quæ angoribus & sollicitudine plenam, timoribus & spebus variè conturbatam, eam quæ penitus detestare.

*Esther. 7.
Dan. 4.*

Credo tibi, ut supra pag. 7. Quartò, considera ob gravissimum peccatum superbiæ, justo judicio hominem tradi in servitutem luxuriæ, ac aliorum vitiorum omnium. siquidem bonorum spoliatrix est superbia; atque, ut Gregorius, vitiorum regina superbia; cum devinctum planè cor ceperit, mox illud septem principalibus vitiis, quasi quibusdam suis ducibus devastandum tradit; est quæ evidentissimum signum reprobiorum, ut humilitas electorum. Considera postremò ignominiam superbi in die novissimo: judicium enim durissimum his qui præfunt fiet, exiguo autem conceditur misericordia, quando potentes potenter tormenta patiuntur, O quàm dura erit sublannatio, quâ dæmones superbo insultabunt,

*Basil. Const.
mon. c. 10.
Lib. 31.
Mor. c. 17.
Greg. lib. 14.
Mor. c. 18.*

*Superbia
ignominiosa,
signum quod
reprobationis.*

Y

dicentes.

dicētes; Tu vulneratus es sicut & nos, nostri similis effectus, detracta est ad inferos superbia tua! O JESV, p. 343.

Meditatio de Humilitate.

COMPOSITIO LOCI. Imaginare te velut recens ex nihilo creatum, nudum atque inermem, omnibusque destitutum, coram Deo ac curiā ejus, & ante te plurima peccatorum præcipitia, post te & undique plurimos hostes impellentes, subtus infernum apertum, supra cælum & cælestem curiam te spectantem.

ORA Dominum, ut tibi veram humilitatem cordis largiatur.

PVNCTVM I. Imaginare te, ut in loci compositione jam dictum, & diū insiste, & demum aspira dicens: *Hæcine firma fide, ut sup. pag. 8.*

*Humilitas
quid sit.*

Galat. 6.

*Homo nihil
habet à se.*

1. Pet. 5.

*Humana
miseria.*

Deinde, considera humilitatem esse virtutem, quā homo ex sui cognitione sibi vilescit, humilemque vere sese existimat, ex eo quod est ex se; quid verò illud? utique nihil; ex nihilo enim homo est, & in illud relaberetur, nisi nos sustentaret Dominus, qui portat omnia verbo virtutis suæ; imò in longè pejus quàm nihilum volveretur, id est, peccatum, omnium malorum gravissimum. Nunc vide, an sic te æstimes; si enim aliquid existimes te esse, cum nihil sis, ipse te, ut loquitur Apostolus, seducis. Credis hoc & verè? Secundò, cogita, cum tu nihil à te, quid ab alio habeas, à Deo, hominibus, cæterisque creaturis, detrahe illa & separa à te aliena, esse, tuum vivere, & intelligere; redde ea: & quid supererit tibi? nihil sanè. ibi igitur siste, ut te ipsum noveris, & discas humiliare te sub potenti manu Dei. Tertio, considera te ipsum ut aliquid es, diem ortus tui, vitam & exitum illius, & cognosces verè vilissimum ac miserimum esse in omni ætate. Quid enim fuisti? nihil. Age verò, quid nunc es? inspice corpus, quid nisi sacculus stercorum, scaturigo sordium & vermium? inspice animam; secundum intellectū, plenam erroribus & multa igno-

tā ignorantia, ut penè de nullā re bonā rectè judicare possit; secundū voluntatem, ad omnia bona segnem, ad prava verò plurimū pronam & inclinam. Nonne enim omnium peccatorum capitalium in te fomitem habes, ac radicem sæpius pullulantem, & concupiscibilis passiones ardentes experiris? irascibilis verò in bono segnes? Quid dicam de memoria? eheu! quā multā vanitate frædatur? Quartò, aspice, quæso, *Pericula* iterum iterumque mala quæ te circumstant, ut in Loci compositione dictum est, præcipitia peccatorū in quæ hodie incidere potes, præterita verò sicut onus grave gravata super te, dæmones undique te oppugnantes, infernum subtus te hiantem, cælum apertum, ac judicem expectantem. *Hæcine vera*, ut sup. pag. 7.

Quintò, considera quid futurus sis: certè secundū corpus post tempus breve, morbosque, & miseras exhaustas plurimas, esca vermium, usque ad diem novissimum. Subsiste paulisper, ò lector, & descende in sepulcrum vivens. Quid tunc proderit superbia, gula, luxuria, &c? Deinde quid secundū animam futurus sis, nempe post errores & longam spiritus afflictionem, & peccata, morte mulctaberis, & reus ad Judicem traheris, salutis incertus, ejusque sententiā cremandus, ut minimum (pauci enim plenè hîc purgantur) in Purgatorii ignibus. Et fieri potest ut extollas in altum cornu *Psalm. 74.* *Iacob. 4.* tuum, ac loquaris adversus Deum iniquitatem, tu vapor ad modicum parens, qui hodie es, & cras nō comparebis? *Aspira*, ut sup. p. 8. *Hæcine firmâ fide, &c. ibid.*

PUNCTUM II. Cogita te ex te nec posse, nec scire *Hominum* quidquam, sed Deum omnia operari in omnibus; te *ignorantia.* verò instar pueri, qui nec se attollere, tueri, stare, nutrire, neq; hæc ab alio postulare possit. *Matth. 11.* Credis hoc & adhuc superbis? & unde? disce ab amantissimo JESU mitis esse, & humilis corde; omnia illi, tibi verò nihil adscribere. ille enim lux est illuminans omnia, tu velut laterna *Homo instar* in quâ si lumen ponatur, non lucet ipsa, sed lumen: imò *laterna.*

verò hoc ipsum obscurat, quòd arbitrio Domini ubi vis locari potest. Disce ergo esse humilis corde, ab humilimo JESV. Huccine redacti sunt omnes thesauri sapientia & scientia absconditi in te, Domine mi, ut hoc pro magno discamus à te, quoniam mitis es & humilis corde? Itane magnum est, esse parvum, ut nisi à te qui magnus es fieret, disci omnino non posset? ita planè; non enim aliter invenitur requies animæ, nisi inquieto timore digesto, quo magna sibi erat, quando sana tibi non erat. *Credo tibi, ut su. p. 7.*

Aug. de S. virginitate.

Imperfectio hominum.

PUNCTVM III. Considera aliarum perfectiones creaturarum, quòdque præ cæteris nihil habeas, sed plurima tibi quæ alij habent desint, & in multis ab iis supereris, etiam si forsitan in uno superes. Quid igitur in victu, vestitu, (quem nemo preciosum petit nisi ut videatur) officio, loco tibi conveniat, attende; ne, si jam plus tibi tribuas, digniori quid præcipias in bonis, in honore, munere, in iudicio confundaris, & jubearis novissimum locum tenere. Invenies certè, si rectè attendas, omnia infima tibi convenire.

Haccine vera, &c. ut supra pag. 7.

Itaque sicut rideremus, si vilissimus rusticus præ Rege sese extolleret, aut si quis magnum se putaret, quòd in monte staret; sic nonne meritò ridebere si altiora te quæsieris, si te propter dona Dei extuleris, Christo se humiliante & ministrante? Gaude igitur, uti Sancti omnes, tui contemptu; fateare eum tibi deberi, aliis honores, privilegia, omniaque officia: tu de nullo querere, de quo omnis creatura meritò, sed imprimis Deus gravissimè queri potest. Et tu si te velim æstimes, nonne foret indignum, si talis nolis haberi, dici, tractari? hypocrisis ista foret & iniquitas, si enim alios meliores & sapientiores judicas, nonne eos honore prævenire, non contristare, non judicare, sed de omnibus bene te sentire ac loqui oportet, & iis optima quæque deferre: tibi deteriora eligere, nulla privilegia vindicare, numquam dolere

dolere si alius tibi præferatur, de te sentiat malè.

Credo tibi, &c. ut sup. pag. 7. O JESV, ut inf. 343.

Secunda Pars.

PVNCTVM IV. Considera multitudinem peccatorum tuorum quæ in contumeliam Domini perpe-
trasti, & discere esse parvus in oculis tuis. Si oppugnet & eleuet vanitas, horum memoriâ te libra, & recole gravissima quæque, ob quæ æterna supplicia promeritus es; de quibus etsi fortè reconciliatus, nunquam potes esse sine metu, cum nescias amore an odio dignus sis.

Peccatorum multorum.

Eccle. 9.

Credo tibi, &c. ut sup. pag. 7.

Secundò considera in quanta peccata adhuc cadere possis, non est enim peccatum quod facit homo, quod non faceret alter homo, nisi creator hominis ruentem in præceps sustentaret. in lubrico enim stamus, & præcipiti monte, & eheu! undique impellimur; at vel maxime pondere nostro. *Hæcine vera*, ut sup. pag. 7.

Aug. hom. 25. d. 50. homil.

Tertiò considera quòd certus non sis an ullum Deo gratum opus feceris. quis enim novit sensum Domini? & ecce justitiæ nostræ sunt velut pannus menstruatus; & cum omnia fecerimus, servi inutiles sumus; An forsitan donis Dei extolleris? audi, quantum crescunt in te dona, tantum crescit donorum ratio. Tunc eam dignè reddere potes? Quid ais? Quartò, considera nihil te posse boni præstare per te, sed esse velut terram profertentem spinas, nisi semen in te sit gratiæ Dei; age verò, quoties illud suffocasti, & cum centesimum reddere deberes, minimum Tulisti? Quintò, actiones tuas percurte, & nullam deprehendes, in quâ te arguere non queas, aut non queat ille qui scrutatur corda & renes.

Nescimus an ullum opus Deo gratum. Rom. 11. Isaiæ 64. Luca 17.

Aspira, ut sup. p. 8. *Hæcine firmâ fide*, &c. *ibid.*

PVNCTVM V. Considera tantam esse necessitatem hujus virtutis, ut absque illâ nulla alia Deo accepta sit; Nisi enim efficiamini sicut parvuli, ait Veritas, non intrabitis in regnum cælorum. Fundamentum siquidem

Humilitatis necessitas. Matth. 18.

*Bern. ser. 2.
de ascens.
Domini,
Chryst.
hom 20. in
Acta.
Psalm. 101.
Isai 66.*

1. Pet. 5.

Philip 2.

Luc. 14. 18.

*Actor. 5.
Hebr. 11.*

Prov. 3.

est tarris spiritualis, & per humilitatem ad sublimitatem adscendere oportet; quia hæc est via, & non alia præter ipsam: qui aliter vadit, cadit potius quam ascendit; quia sola est humilitas, quæ exaltat; sola quæ ducit ad vitam. ita Bernardus, Chrysoctomus verò ait, Ipsa mater est, & radix, & altrix, & fulcimentum, & vinculum bonorum, sicut superbia malorum; nihil humilitate potentius, fortior est petrâ, solidior adamante. Quid verò tu sentis, & reipse ostendis te sentire? Secundò, considera humiliantis se orationem semper exaudiri. Respexit, ait David, in orationem humilium, & non spreuit precem eorum. Imò ad nullum alium respicit. Ad quem enim, ait, respiciam, nisi ad pauperculum, & contritum spiritu, & tementem sermones meos? Deus autem superbis resistit.

Hæcine vera, ut sup pag. 7.

PUNCTVM VI. Considera te stare in theatro universi, & coram cælesti curiâ; jam tu decerne, an verè æternum ab ea, an à verme falsò & ridiculè ad momentum laudari malis. Secundò, considera omnem Christianæ vitæ perfectionem in humilitate consistere: hæc est hominis sublimitas, hæc gloria & magnificentia, verè cognoscere hoc quod magnum est, & illi conglutinari, & gloriam à Domino gloriæ quærere: hoc tu credis, & de honore es sollicitus? Tertio, attende Christi exempla, qui humiliavit semetipsum usque ad mortem, ut tu viveres in æternum. *Credo tibi, &c. ut su. pag. 7.*

Quartò, perpende veritatem hujus sententiæ, Omnis qui se humiliat, exaltabitur; & qui se exaltat, humiliabitur. Quintò, percurte exempla Sanctorum qui gloriabantur in cruce Domini: exultabant, quia digni erant pro nomine ejus contumeliam pati. Eligebant affligi, sicut Moyses, cum populo Dei magis, quam temporalis regni habere jucunditatem. Postremò, considera magnum Dominum non nisi ab humilibus honorari, quodque cum simplicibus sit sermocinatio ejus;

ejus, nihilque illi esse tam amicum, quam si quis se minimis annumeret.

EXERCITIVM.

OJESV humillime, Creator & Redemptor mi, nonne ex nihilo creasti me, & redemisti me in sanguine tuo, ac proinde totus tuus sum ego: memoria, intellectus, voluntas, & omnia tua sunt opus manuum tuarum, & quodcumque his bonum gratiam tuam operor, tuum est; sed mihi hæc data à liberali manu tua, ut iis utar, rationem strictam redditurus. Si ergo hæc omnia acceperim, & verè sim villicus malus, quid gloriari possum nisi in infirmitatibus meis, aut quomodo aliis me præferre! Eheu! poteròne tibi respondere unum pro mille talentis & gratiis tuis? An de uno peccato velut propitiato possum esse sine metu? scio mereum aeterna mortis fuisse, sed de verà pœnitentiâ ignoro, & num amore an odio dignus sim. Video etiam innumeras miseras & casus ac peccata, in quæ hodie sic N. labi possum. non est enim peccatum, quod facit homo, quod non faceret alter homo, si tu deesses Deus meus. Ecce velut infans, nec stare, nec lapsus surgere, nec edere, nec tueri me possum in medio hostium deprehensus & inter angustias plurimas. Verè, Domine, jure ac meritò agnoscere me debeo ob ista vilissimum; sic de me sentire, loqui, me tractare, & velle ab aliis censeri, tractari; illos verò ut meliores sapientioresque, habere & existimare.

Contemptus sui.

Eccli. 5.

Eccles. 9.

Sed ecce, Domine doleo vehementer, quod cum talis sim, tam infirmus, tam miser, præ me alios vituperò, præferri iis me meumque sensum volo, peccata excuso, celo, æstimari cupio, ac facta mea laudari, vituperari horreo, de publicis vehementer coram verminibus terra sollicitus, de privatis coram te securus. Nonne si sic egero, meritò erubescam coram toto orbe terrarum supremo die, & abominabilis tibi ero, despectus, & contemptus, sur gloria tua deprehensus, cum aeternâ ignominia meâ. O Domine, ecce ego pulvis & cinis, quomodo audeo coram te attollere in altum cornu meum? unde mihi hæc insania, ut audeam hominum laudem captare, tuam spernere qui me in gehennam hoc momento perdere potes? An ignoro utra verior, melior si? & cur, quaeso, superbio,

Contritio.

Superbia. perbio, aut quid unquam superbia mihi profuit, aut gloria vana mundi huius? An meliorem me faciet alterius error aut fictus, ac simulatio mea? imò deteriorem facile, cùm veram aternamque laudem Sirenes istæ si audiantur, eripiant, & æternum reponant in iudicio vituperium.

Lucæ 14. O insaniam filiorum Adam! curritur, laboratur, studetur, suadetur, ut fumus acquiratur, ut à vanitate quis illudatur. Nonne firmâ fide credo, quodd qui se exaltat, humiliabitur? Si honorem igitur peto; certè humiliationem flagito & vituperium; nonne solus honor is est, quem tua bonitas, & Sancti, in quorum conspectu sto, habent & habebunt in die illo iudicij? æternus hic, momentaneus ille; verus hic, falsus ille; magnus hic, verè minimus est ille; denique ad salutem hic, ille verò ad interitum, velut venenum melle illitum, propinatum ab hoste vero, aut hostiliter amico. Ergone venabor ultrà amorem & favorem hominum, id est vermium terra, de quo numquam certus esse queo? quem ut fumum nequeo retinere? Et tuas laudes spernam, ob vanitatem illam sub diaboli regno me constituam, & discipulus tuus, ô humillime JESV, esse renuam, & gratiam quam humilibus dare soles, & conversationem tuam quam simplicibus & humilibus nequis negare, aspernabor?

Ecce infra, supra, intra me pericula sunt; imò anima mea malorum omnium fons & origo, uti corpus est morborum, quod ut video de sordibus natum, sordibus plenum, in sordes abit.

Psal. 39. Quò verò anima mea? Tu scis Domine: multiplicatae enim sunt iniquitates mea super capillos capitis mei, & bona si qua feci,

Contritio. omnia, vereor, infecit aut amor mei, aut voluntas mea. Doleo vehementer, ô infinita bonitas, maximè quia retribuere mala pro bonis; quodd pro gratiâ tuâ & donis injurias reposui, quoties vana gloria servus fui. nihil est tibi carius humilitate, nihil acceptius modestiâ, nihil perosius gloriâ & studio hominibus placendi.

Tertull. de virg. Hac est enim precipua conservatrix, & quasi custos quedam virtutum omnium, nihilq; est, quod nos ita hominibus gratos ac tibi Deo meo benignissimo faciat, quàm si vite merito magni, humilitate infirmi simus. Humillime JESV, qui humilitatem meâ ab ortu usque ad mortem tuam docuisti, qui Samaritanus &

oppro-

opprobrium hominum pro me factus, & ad me abyssum miseriarum tam amanter quotidie dignaris venire, & me tibi unire ut mater in te, & crescam in te; quia cibus es grandium. Tu sic recumbes in novissimo, & ego optabo in summo? Tu descendere vis ad vilitatem meam, & ego recedam à Majestate tuâ? Non ita Domine mi, non ita Redemptor mi, sed vilissimus vermis vilior ero posthac coram te, & humilis per gratiam tuam in oculis meis, tu enim despicias superbos mente cordis tui, & exaltas humiles amicos tuos. Talis esse volo, & gratiâ tuâ opto voluntatem istam sanguine meo signare, ut in pace fiat hodie locus tuus in corde meo in aeternum. Amen.

Praxis humilitatis exercenda.

PRIMA erit, aliquando gradus ac signa humilitatis, inferiùs ponenda percurrere, & ad ea se examinare.

Secunda. Sese, ut in Meditatione dictum, considerare undique cinctum periculis: quæ consideratio admodum fructuosa, & ubique in tentatione obvia.

Tertia. Idem fieri poterit, considerando sese velut puerum, infantem, omnibus expositum ærumnis, & nudum præfidiis; aut velut laternam, ut in Meditatione exposui. Hâc consideratione in omni vanâ gloriâ occasione utendum est, & habendus iis qui te laudat quasi qui aut errore, aut dolo, Deo frustra detrahat quod tibi tribuere, velle videtur, & te participem sui sacrilegii efficere in conspectu ejus; aut certè qui boni operis æternam tibi gloriam nitatur odio aut ignorantia eripere, & velut coronam de capite tuo, ut falsam & merè imaginariam reponat, tibi que miserrimè imponat atque illudat.

Modus vanâ gloriam superandi.

Quarta. Habere in numerato suas imperfectiones, earumque alphabetum, quod percurrat, ubi vanitatum aura blanditur. Quod enim adversus præcipitè iram Imperatori cuidam suggestum, ut alphabetum recenseret, priusquam sententiam ferret; id hîc imitari non erit inutile, idemque vel leviter aliquoties in die inspicere.

Habeto alphabetum imperfectionum tuarum.

Quinta. Confessio sincera & frequens optima praxis erit.

Sexta. Considerare se ubique esse velut in theatro, & è cælo spectantem Deum ac Beatos; hîc ranunculum aliquem coaxare vanitatis. Hoc valebit adversus vanam gloriam, animique tumorem ex rectè factis aut donis Dei nascentem. quemadmodum & illud, quàm fit indignum acceptis à Deo beneficiis, eisdem illi contumeliam facere; si honorem det, eum inhono-

Nota vani hominis impietatem.

rare; si soletur, Spiritum Sanctum contristare; si liberalitatem erga nos exercent, etiam quod illius est, nobis vindicare: quid enim aliud superbus agere videtur, quam accipere à Deo dona, & mox eadem per vanitatem hosti tribuere in Dei despectum, aut eisdem Deum impetere, exaltari à Deo, & illum deprimere? ideoque per Isaiam queritur *Filios enutruvi & exaltavi, illi autem spreverunt me?*

Isai. 2.

Aspira, ut sup. pag. 8. Haccine firmâ, ibid.

*Modus hu-
militer lo-
quendi.
1. Cor. 15.*

Juvenit etiam non mediocriter si numquam inter loquendum quis sibi aliquid tribuat, sed diuinæ bonitati adscribat, à quâ omne donum; fiatque id quod monet Apostolus: si quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis ministrat, tanquam ex virtute quam ministrat Deus, ideo numquam usurpet, Ego hoc feci, sed Dei gratiâ hoc factum est: sic Apostolus, *Non ego sed gratia Dei mecum.*

Septima. In iis quæ obvia sunt, observa ubique humilitatis documenta; quid enim vallis abundans frumento, quid ariditas & sterilitas in monte, aliud docent quam humilitatem, &c.

*Septuplex
ruina tibi
impendet.*

Octava. Aliquando contemplari septiformem ruinam; Prima est, tui similitum qui cœdè lapsi sunt; Secunda, Gentilium; Tertia, infantium ante Baptismum; Quarta, desperantium; Quinta, praesidentium; Sexta, perfectorum; Septima, penè perseverantium. *Haccine vera, ut sup. pag. 7.*

Nona. In aliis aliquas virtutes notare, easque sibi imitandas proponere, nulli se antepondere.

*Admonito-
rem habe.*

Decima. Admonitorem habere amicum & fidelem, qui non serviat auribus, sed veritati.

Vndecima. Humilitatis opera ac obedientiæ, exemplo Christi Domini exercere. neque quisquam est tam magnus, quin sæpè debeat alienæ parere servientium sibi voluntati; faciet cum fructu, si libenter virtutum occasione utatur.

Duodecima. Libenter in viâ comitis & socii in negotiis consilio & voluntati acquiescere, numquam de se suisque rebus ad ostentationem loqui.

*Homil. 22.
Modestia &
humilitati
quomodo
studendum.*

Accipe alias è S. Basilio homilia de Humilitate. Quoniam pacto, inquit, ad salutarem hanc animi humilitatem, perniciosâ superbiæ elatione relicta, descendemus? si perpetuo studium modestiæ exerceamus, &c. Vide ne in sermone arrogantiam usurpes sophisticam, neque dictionem ostentes superbam, sed in omnibus splendori ac magnificentiæ detrahas; comis erga amicum, mansuetus erga domesticum; patiens erga temerarios, humanus erga humiles; patronus afflictis, invilens in dolore constitutos, in summâ neminem contemnens: suavis in appellatione,

latione, alacer in responsione, dexter & expositus universis, neque tua ipsius celebrans encomia, neque alios qui hoc faciant subornans, neque inhonestam de proximo famam admittens, & virtutes tuas ac prerogativas, quantum fieri potest, obtegens, peccatorum vero gratiam te ipsum accusans, nec expectans ut ab aliis reprehendare: ut idem facias quod justus, qui in principio sermonis se ipsum acculat: & sis qualis erat Job, quem non puduit urbis tumultuationem, propriam contra se deprecare ruinam. Ne sis increpando molestus ac severus, neque statim aut cum animi commotione quemquam reprehendas, [respicit enim hoc contumaciam quamdam.] Neque propter modica delicta condemnes aliquem, quasi rigidus juris exactor: sed eos qui deliquerunt complectare, & spiritualiter instruas, quemadmodum admonet Apostolus: considerans te ipsum, ne & tu tenteris. Et tantum studij impendas, ne apud homines gloriosus habeare, quantum impendunt alii, ut glorificentur, siquidem Christi memor fueris. At prelati es aliis, & homines te glorificant; par esto subjectis, non tamquam dominans in cleris, ut Apostolus inquit, neque secularibus Principibus te conformes. qui namque primus esse cupit, omnium hominum servum esse jubet Christus.

Nota.

Adverte gradus superbiae, & ad hoc te examina, & singulos detestare. Primus, nolle puniri ob peccatum; Secundus, ferre impatienter punitionem; Tertius, non ferre si errasse dicaris; Quartus, agere ut alii credant te non errasse; Quintus, nolle fateri; Sextus, non dolere; Septimus, defendere peccatum.

Gradus superbiae.

Gradus ex D. Bernardo. Primus, curiositas: Secundus, levitas animi: Tertius, inepta latitia: Quartus, jactantia: Quintus, singularitas: Sextus, arrogantia: Septimus, praesumptio: Octavus, defensio peccati: Nonus, simulata confessio: Decimus, rebellio: Undecimus, libertas peccandi: Duodecimus, consuetudo peccandi.

Idem ex D. Bernard.

ACTVS. Primus, magni pendere se: Secundus, ad alta se dignum profiteri: Tertius, alta appetere: Quartus, velle ab aliis magni fieri: Quintus, dolere si non: Sextus, praeferre se aliis, & meliorem putare: Septimus, Superioribus non parere: Octavus, nec Deo quidem obedire. Explora an haec in te sunt, & detestare.

Eiusdem actus.

Nota gradus humilitatis.

Primus, cognoscere vilitatem: Secundus, dolere: Tertius, fateri: Quartus, facere ut credant alii: Quintus, pati ut dicant: Sextus, pati ut velut viles tractemur: Septimus, optare ut sic fiat. Statue te coram Deo, & hos conscende sanctis desideriis.

Humilitatis gradus.

A. S. Be-

*A S. Benedicto hi assignantur.**Idem ex D.
Benedicto.*

Primus, timor Domini; Secundus, resignatio; Tertius, obedientiâ; Quartus, obedientia etiam in arduis; Quintus, mala & alia aperire Superiori; Sextus, ad omnia se indignum aestimare; Septimus, omnibus se inferiorem ex animo existimare; Octavus, communia servare, non esse singularem; Nonus, tacere donec rogetur; Decimus, non esse ad risum promptum; Undecimus, pauca & rationalia modestè loqui; Duodecimus, corde & corpore præ se ferre humilitatem. Horum occasiones attende & propone.

*Ejusdem
actus.*

ACTVS Primus. Vilipensio sui; Secundus, putare se ineptum ad omnia; Tertius, nolle aestimari; Quartus, vilem velle se haberi; Quintus, dolere magni fieri; Sextus, aliis se conferendo inferiorem reputare; Septimus, resignare se totum; Octavus, subjicere se hominibus omnibus propter Deum; Nonus, amplecti quod humilior est. Vel sic; Primò, nihil dicere unde laudem consequatur; Secundò, non gaudere cum laudatur; Tertio, non facere quidquam ob respectum humanum; Quarto, non se excusare; Quintò, vanas cogitationes procul pellere; Sextò, omnes sibi ducere superiores; Septimò, benè accipere humilitatis occasiones. *Haccino vera*, ut sup. pag. 7.

*Signa humilitatis ex Cassiano.**Signa.*

Primò, mortificatum esse; Secundò, aperire omnia Superioris; Tertio, omnia ejus arbitrio facere; Quarto, obedientia in omnibus & mansuetudo; Quintò, non inferre malum, & illatum pati; Sextò, nihil agere sine exemplo aut regulâ; Septimò, omni vilitate contentum esse, & inutilem operarium se existimare; Octavò, se ex corde putare omnibus inferiorem; Nonò, cohibere linguam, & modestè loqui; Decimò, non facile ridere.

Alia.

Vel hæc. Primò, nolle laudari; Secundò, simplicem in moribus esse; Tertio, bona de se dicta non agnoscere, aut, ne ea perdat, quia cognita timere; Quarto, minus putare de se quam dicantur; Quintò, in proximo videre quòd plus habeat sese; Sextò, accusare se; non negare; Septimò, non excusare, & correctionem admittere libenti animo; Octavò, nescire virtutes suas; Nonò, humana contemnere; Decimò, pro persequentibus orare & iis benefacere.

Praxis

*Praxis pro sui cognitione R. P. Roberti
Sotruvelli.*

Quid fui, Domine? quid sum? & quid ero? fui nihil, nihil sum, & ero fortè nihilo pejus. Fui conceptus in originali peccato, sum plenus peccato actuali, & quis scit an ero condemnatus pœnâ gehennali? fui miserabilis in ingressu, sum miserabilior in progressu, miserrimus ero in egressu. fui sperma foetidum, sum faccus stercoreum, ero esca vermium. Cum nihil essem, fui sine periculo damnationis, & sine spe salutis: & jam sũ in spe dubiâ & gravi periculo: ero aut ex re speratâ felix, aut ex periculi successu infelicissimus, sic fui, ut damnari non possem; sic sum, ut salvari vix possim; sic ero, ut in æternum damnatus, aut in æternum salvus. Quid fuerim scio, quòd fui pessimus: quid sim nescio, quia de gratiâ incertus: quid ero ignoro, quia de salute dubius. Quod fui, Domine, ignosce, quod sum, corrige, quod ero, dirige: dirige inquam à malo præterito, in bono præteriti, ad præmium futurum. Amen.

Aspira, ut sup. pag. 8. Haccine firmâ fide, &c. ibid.

JACVLATORIÆ.

Noverim me, noverim te; ut amem te, & contemnam me. Aug. l. 2.
Tua est, Domine, magnificentia, & gloria, & victoria, tua sunt Soliloq.
omnia: & qua de manu tua accepimus, dedimus tibi. cap. 1.
Quis sum ego, Domine Deus, & qua domus patris mei, ut prestares 1. Par. 29:
mibi talia? 2. Reg. 7.
Quid est homo, quia magnificas eum, & apponis erga eum cor tuum? Job. 7.
Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, & humiliare- Psalm. 112.
spicit in celo & in terra? Aug. lib. 1.
Quid tibi sum ipse, ut amari te jubeas à me, & ni faciam, irascaris Conf. c. 5.
mibi, & mineris ingentes miseras? O quàm excelsus es Domine! Psalm. 35.
sed humiles corde sunt domus tua.
Non veniat mihi, Domine, pes superbia; ibi enim ceciderunt omnes
qui operantur iniquitatem.

CAPVT XXII.

Meditatio I. de obedientiâ humilitatis filiâ.

COMPOSITIO LOCI, videre universum, Christum
Dominum, B. Virginem, & Angelos & creaturas
omnes Dei nutui parentes, & tu audes repugnare?

PVN.